

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-2-115 (Devralma)
Karar Sayısı : 05-88/1218-351
Karar Tarihi : 29.12.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **II. Başkan** : Tuncay SONGÖR
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖRLER : Ayşe Özlem UZUN, Erdem AYGÜN.

C. BİLDİRİMDE

20 **BULUNAN** : Koch Industries, Inc.
Vekili Av. Nilüfer MÜLDÜR ÇAKMAKLI
Eski Büyükdere Caddesi Park Plaza No: 22/11
Maslak, 34398, İstanbul

D. TARAFLAR : - Koch Industries, Inc.
4111 East 37th Street North Wichita, Kansas 67220 ABD
- Georgia Pacific Corporation
133 Peachtree Street NE, 51st Floor Atlanta GA 30303 ABD

E. DOSYA KONUSU: Georgia Pacific Corporation hisselerinin %100'ünün Koch Industries, Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 16.11.2005 tarih ve 8113 sayı ile giren bildirimde eksiklikler tespit edilmesi üzerine 29.11.2005 tarih ve 5061 sayılı yazı ile eksikliklerin ve diğer ihtiyaç duyulan ek bilgilerin tamamlanması istenilmiş, talep edilen ek bilgilerin 7.12.2005 tarih ve 8743 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmesi neticesinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 21.12.2005 tarih ve 2005-2-115/Öİ-05-ÖÜ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 26.12.2005 tarih ve REK.0.06.00.00-120/209 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-88 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G.RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

Koch Industries Inc. ile Georgia Pacific Corporation (GP) arasında gerçekleşen devralma işleminin, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payları ve ciro büyüklükleri itibariyle 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlem olduğu, Georgia Pacific'in İpek Kağıt A.Ş.'deki hisseleri vasıtasıyla temizlik kağıtları pazarında ve alt dallarında sahip olduğu pazar payları bakımından en büyük üç rakibinin paylarına kıyasla görece büyüklüğü sebebiyle hakim durumda olduğu, ancak işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, Koch Industries'in Koch Cellulose aracılığıyla kağıt hamuru pazarındaki faaliyetleri

dolayısıyla bir alt pazar olan temizlik kağıtları pazarında rekabeti dikey olarak kısıtlama potansiyeline sahip olduğu, buna karşın, Türkiye'ye kağıt hamuru ithal eden pek çok uluslararası firmanın bulunduğu ve Koch Cellulose'un da Türkiye'de İpek Kağıt A.Ş. dışındaki pek çok temizlik kağıdı üreticisine satış yaptığı, bu sebeplerle pazarın dikey olarak da rekabetçi bir yapı arz ettiği ve bu nedenle söz konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı

ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

60 H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Temizlik kağıdı ürünleri, tüketici ürünleri ve şirketlere yönelik (işyeri, restoran ve oteller) ürünler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır¹. Ev içinde kullanılan ürünler "tüketici ürünleri", şirketlere yönelik ürünler ise "ev harici kullanım amaçlı" (EHKA) olarak adlandırılmaktadır. Tüketicilere yönelik ve EHKA temizlik kağıdı ürünleri aşağıdaki alt gruplardan oluşmaktadır:

- Tuvalet kağıdı
 - Yüz temizleme mendilleri ve peçeteler
 - Mutfak havluları
 - Kağıt masaüstü ürünler
- 70 • Genel temizlik ve hasta bakımı ile ilgili kağıt ürünleri

Tüketici ürünleri, perakende dağıtıcılar aracılığıyla satılmakta iken EHKA ürünler, daha uzmanlaşmış dağıtıcılar aracılığıyla satılmaktadır. Bu sebeple müşteriler, dağıtım metodları, ürün kalitesi, göreceli fiyatlar ve markalı ürünlerin görece önemi arasındaki farklılıklar dolayısıyla, tüketici ürünleri ve EHKA ürünlerin farklı ürün pazarları olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, "tüketici ürünleri"nin tuvalet kağıdı, mutfak havluları, el mendilleri, peçeteler ve yüz temizleme mendilleri alt pazarlarından oluştuğu ve "EHKA ürünleri"nin tuvalet kağıdı, el silme ve kurulama mendilleri, genel temizlik, hasta bakımı ile ilgili kağıt ürünler ve peçeteler olmak üzere beş adet alt pazardan meydana geldiği belirlenmiştir. Tuvalet kağıdı ve peçeteler, hem tüketici ürünü hem de EHKA ürünü olarak satılmakta ise de, bu ürünlerin farklı ürün pazarları olduğu ve farklı dağıtım kanalları ile müşterilere satıldıkları için ikame edilemeyecekleri sonucuna varılmıştır.

GP, Türkiye'de bu iki pazarın her ikisinde birden faaliyet göstermektedir. Bu sebeple, dosya konusu devralma işleminde ilgili ürün pazarı, genel olarak "*temizlik kağıdı ürünleri pazarı*" olarak tespit edilmiştir.

Ayrıca devralma işleminin tarafları olan GP ve Koch Industries Inc. (KII), kağıt pazarının üst pazarı sayılabilecek olan kağıt hamuru pazarında faaliyet göstermektedirler. KII, Koch Cellulose aracılığıyla Amerika'da kağıt hamuru pazarında faaliyet göstermektedir. KII'nın Türkiye'de kağıt sektöründe üretimi bulunmamakta, şirket Türkiye'ye kağıt hamuru ithal etmektedir.

¹ Avrupa Komisyonu'nun çeşitli kararlarında da bu yönde ayırım yapılmaktadır. (Karar No IV/M.623-Kimberley-Clark/ Scott, 16 Ocak 1996, Karar No COMP/M.2097-SCA/ Metsa Tissue, 31 Ocak 2001, Karar No COMP/ M.2522-SCA Hygiene Products/ Cartoinvest, 3 Mart 2002)

100 Koch Cellulose, ince ve iğne yapraklı ağaçlardan elde edilen kağıt hamuru türü olan “yumuşak ağaç hamuru (soft wood)” üretmektedir. GP ise Amerika’daki tesisinde geniş yapraklı ağaçlardan elde edilen ağaç hamuru türü olan “sert ağaç hamuru (hard wood)” üretmektedir. Ağacın ince, iğne ve geniş yapraklı olmasına göre elde edilecek hamurun özellikleri de değişiklik göstermektedir. İnce yapraklı ağaç elyafları uzun olup nihai ürüne dayanıklılık katarken buradan elde edilen kağıt hamuru, paketleme ve yüzey kaplamada kullanılan ambalaj kağıtlarında avantaj sağlamaktadır. Öte yandan, geniş yapraklı ağaç elyafları daha kısa olup yüzeyin pürüzsüz olmasını sağlamakta, bu hamur türü baskı ve yazı kağıtlarında kullanılmaktadır. Temel olarak beyazlaştırılmış iğne yapraklı ağaçtan elde edilen kahverengi kalın kağıda yönelik olan yumuşak kağıt hamuru ise çocuk bezleri gibi kağıt dışı alanlarda kullanılmaktadır.

KII’nın Türkiye’ye yaptığı kağıt hamuru satışları, yumuşak ağaç hamuru ile iğne yapraklı ağaç hamurundan ibarettir. GP’nin Türkiye’ye ihracatı ise sadece geniş yapraklı ağaç hamurundan ibarettir.

110 Kağıt hamurunun üretiminde kullanılan ağacın yumuşak ya da sert olması, hamurun geçirdiği beyazlatma işlemleri ve kimyasal veya mekanik sürecin kullanılması bakımlarından farklı özellikler gösterebilmektedir. Bununla birlikte üretimde önemli oranda arz ikamesinin mevcut olması sebebiyle kağıt hamurunun tek bir ürün pazarı olarak ele alınabileceği anlaşılmaktadır. Bu sebeple KII ve GP’nin genel olarak “kağıt hamuru üretimi pazarı”nda faaliyet gösterdikleri kanaatine ulaşılmaktadır. Kağıt pazarının üst pazarı sayılabilecek olan kağıt hamuru pazarı, ilgili ürün pazarına dahil edilmemekle birlikte etkilenen pazar olarak ele alınmaktadır.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Bildirim konusu işlemde, GP’nin Türkiye’deki faaliyetlerinin devri için izin istenilmektedir. Bu faaliyetlere konu olan üretimin Türkiye sınırları içerisinde gerçekleştirilmesi nedeniyle ilgili coğrafi pazar, “Türkiye Cumhuriyeti sınırları” olarak tespit edilmiştir.

120 H.2. Taraflar Hakkında Bilgi

H.2.1. Koch Industries, Inc. (KII)

130 Dosya mevcudu bilgilere göre; Amerika menşeli uluslararası bir şirket olan KII, iştirakleri aracılığı ile tüm dünyada rafine ürünler, elyaf, kimyevi maddeler, likit gaz, ham petrol hizmetleri, madencilik hizmetleri, enerji hizmetleri, sermaye hizmetleri, yol ve inşaat malzemeleri, çiftlik işletmeciliği, kağıt hamuru ticareti ve çok çeşitli temel ürünün ticareti faaliyetini yürütmektedir. KII, Türkiye’de, Cogrin Kömür ve Kömür Mamulleri Ticaret A.Ş. (Cogrin) isimli iştiraki aracılığıyla faaliyet göstermektedir. Ayrıca, KII’nın iştiraki olan ve merkezi İsviçre’nin Cenevre kenti olan INVISTA Products S.A.’nin (Invista) İstanbul’da bürosu bulunmaktadır. Invista, tekstil sektöründe faaliyet gösteren uluslararası bir şirkettir. KII, merkezi Amerika’da bulunan iştiraki Koch Cellulose’un Türkiye’ye yaptığı kağıt hamuru satışlarından da gelir elde etmektedir. KII’nın hissedarlık yapısı aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 1. KII'nın Hissedarlık Yapısı

Hissedar(lar)	Hisse Oranı (%)
Charles G. Koch	
David H. Koch	
E. Pierce Marshall	
Diğer	
Toplam	

140 KII, kağıt sektöründe KFP'nin dışında, Nisan 2004'te devraldığı Koch Pulp & Paper Trading (KPPT) şirketi aracılığıyla, kağıt hamuru ve kağıt ürünleri alanlarında faaliyette bulunanlara sabit fiyatlı SWAP anlaşması (fixed price swap agreement) şeklinde mali türev araçlar sağlayarak risk yönetimi ürünleri temin etmektedir. Ticareti yapılan mali araçlar piyasa hamuru, oluklu mukavva/paketleme malzemesi ve geri dönüşümlü kağıttan oluşmaktadır.

H.2.2. Koch Forest Products (KFP)

150 Dosyada yer alan bilgilere göre; KII'nın %100 iştiraki olan KFP, GP'nin hisselerini çağrı yoluyla devralmak amacıyla Amerika'nın Georgia eyaletinde yeni kurulmuş bir şirkettir. Dolayısıyla, KFP'nin halihazırda bir faaliyeti bulunmamaktadır. Çağrının tamamlanmasıyla KFP ve GP birleşecek ve KFP'nin hukuki varlığı sona erecektir. KFP'nin çıkarılmış tüm hisselerinin sahibi, Koch Forest Products Holding, LLC'dir. Amerika'da Delaware'de kurulu olan bu şirketin hisselerinin tamamına, yine Delaware'de kurulu olan Koch Renewable Resources, LLC adlı bir başka şirket sahiptir. Koch Renewable Resources, LLC'nin hisselerinin tamamına ise Koch Renewable Resources, Inc. şirketi sahiptir. Koch Renewable Resources, Inc. şirketinin hisselerinin tamamı KII'nın kontrolü altındadır. Dolayısıyla, KFC'nin kontrolü dolaylı olarak KII'da bulunmaktadır.

H.2.3. İpek Kağıt A.Ş. (İpek Kağıt)

160 İpek Kağıt, temizlik kağıdı ürünleri üretmek amacıyla 1969 yılında Eczacıbaşı Topluluğu tarafından kurulmuştur. Eczacıbaşı, şirketin kapasite, verimlilik ve ürün kalitesini artırmak amacıyla 1989 yılında James River Corporation ile %50-50 ortaklığa girmiştir. James River, 1997 yılında diğer bir temizlik kağıdı üreticisi olan Fort Howard ile "Fort James" adı altında birleşerek dünyanın ikinci büyük temizlik kağıdı üreticisi haline gelmiştir. Fort James, 2000 yılının son döneminde ABD'nin önde gelen temizlik kağıdı kuruluşlarından Georgia Pacific ile, "Georgia Pacific" bünyesi altında birleşmiştir.

170 İpek Kağıt; tuvalet kağıdı, kağıt havlu, peçete, mendil, kutu mendil ve ev dışı kullanım ürünleri üretimi ve pazarlaması faaliyetiyle iştigal etmektedir. Ürünlerini Selpak, Solo, Silen, Servis, Marathon ve Lotus Professional markaları adı altında pazarlamaktadır. Ev dışı kullanıma yönelik olarak Marathon ve Lotus Professional markaları altında hastane, restoran, otel ve iş yerlerine dispenser peçete, dispenser havlu ve compact tuvalet kağıdı gibi farklı ürün çeşitleri üretip satmaktadır. İpek Kağıt'ın GP dışındaki hisselerinin dağılımı aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2. İpek Kağıt'ın GP dışındaki hisse yapısı

Eczacıbaşı Holding A.Ş	
Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş.	
Eczacıbaşı Yatırım Holding A.Ş.	
Diğer	
Toplam	

H.2.4. Georgia Pacific Corporation (GP)

180 Dosyada yer alan bilgilere göre; merkezi A.B.D.'nin Georgia eyaletinin Atlanta şehrinde olan GP, New York Borsası'nda işlem gören halka açık bir şirkettir. Kağıt ve kağıt hamuru, kağıt temizlik ürünleri (tuvalet kağıdı, kağıt mendil ve havlu vb.), ambalaj kağıdı (konteyner palet ahşabı, astar ahşabı, düz ve tırtıllı paket malzemeleri vb.), yapı malzemeleri (kontrplak, kaplama ahşabı vb.) ve ilgili kimyevi maddelerin imalatı ile iştigal etmektedir. GP, Türkiye'de, temizlik kağıdı ürünlerinin satışı, pazarlaması ve imalatı ile uğraşan İpek Kağıt A.Ş.'nin %50 ortağıdır. Türkiye'de satılan ürünler şirketin Karamürsel'de bulunan tesislerinde üretilmektedir. Bunun dışında, GP'nin Fransa'daki tesislerinde ürettiği Demak'Up marka pamuklu makyaj silme pedleri de Türkiye'de satılmaktadır. Bildirim Formu'nda belirtildiği üzere, GP'nin

190 Türkiye'de başka hiçbir faaliyeti bulunmamaktadır. Şirket, Türkiye'deki üretimine paralel olarak Amerika'da Old Town'daki tesisinden kağıt hamuru ithal etmektedir. GP, Old Town'daki tesisi dışında herhangi bir şirketten kağıt hamuru ithal etmemekte ve İpek Kağıt dışında hiçbir Türk kağıt üreticisine kağıt hamuru satışı yapmamaktadır. GP'nin hisselerinin tamamı halka açıktır. Dolayısıyla şirketin kontrolünü elinde bulunduran bir grup ya da kişi bulunmamaktadır.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Dosya konusu devralma işlemi, KII'nın halka çağrı yoluyla GP'nin kontrolünü dolaylı yoldan devralmasını kapsayan ve AB, ABD ve Kanada'yı da etkileyecek olan uluslararası bir işlemdir. Devralma işlemi sonucunda KII, dolaylı olarak kontrol ettiği

200 KFP vasıtasıyla GP'nin kontrolünü ele geçirecektir. İşlem, KFP ve GP'nin Georgia Ticaret Kanunu uyarınca birleşmeleri suretiyle gerçekleştirilecektir. Bu sebeple, ilgili işlemin taraflarını KII, KFP ve GP oluşturmaktadır. 13.11.2005 tarihinde taraflar, GP'nin hisselerini hisse başına ... ABD Doları bedelle çağrı yoluyla iktisabına yönelik bir Birleşme Plan ve Sözleşmesi (Birleşme Sözleşmesi) imzalamışlardır. GP'nin tüm dünyadaki paketleme, yapı malzemeleri, kağıt ve beyazlatılmış karton faaliyetleri de dahil bütün faaliyetlerini kapsayacak olan işlem, GP ve KII yönetim kurulları tarafından oybirliği ile onaylanmıştır. KFP, sözleşme uyarınca, 18.11.2005 tarihine kadar GP'nin tüm adi hisselerinin iktisabı için çağrı yapmakla yükümlü tutulmuştur. Çağrı ile KFP, GP hisselerinin tamamını iktisap edecek ve GP ile birleşecektir.

210 Birleşmeyi müteakip KFP'nin tüzel kişiliği sona erecek, GP'nin tüzel kişiliği devam edecektir. GP, tüm dünyada GP ismiyle iş yapmaya devam edecek ve bütün faaliyetleri A.B.D.'nin Georgia eyaleti Atlanta şehrindeki merkezinden, bağımsız yönetime sahip şirket kisvesiyle yönetilecektir. GP, tamamına KII'nın sahip olduğu bir şirket olarak yönetilecektir. Bu itibarla, GP'nin tüm oy hakları KII'nın kontrolüne geçecektir.

KII, 2004 yılında, GP'nin Mississippi-New Augusta ve Georgia-Brunswick'te yer alan bağımsız pazarlama ve yumuşak tüylü kağıt hamuru işletmelerini devralmıştır. KII, bu tesisleri Koch Cellulose adı altında işletmektedir. Bildirim konusu işlemin tamamlanması ile bu tesisler GP'nin iş alanlarıyla yeniden entegre edilecektir.

220 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2 (b) maddesine göre, "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmiştir.

Söz konusu devralma işlemiyle GP'nin adi hisselerinin ve kontrolünün tümü KII'a geçmektedir. GP, dünya çapındaki faaliyetlerine bağımsızca devam edecek fakat kontrolü KII'nın elinde olacaktır. Bu işlemin Türkiye'ye etkisi bakımından İpek Kağıt A.Ş.'nin %50 hissesi de dolaylı olarak KII'nın eline geçecek ve İpek Kağıt, Eczacıbaşı ile KII'nın ortak kontrolünde olacaktır. Söz konusu kontrol değişikliği nedeniyle, başvuru konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralma işlemidir.

1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesi uyarınca "... bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur."

Dosyadaki bilgilere göre tarafların 2004 yılı ciroları aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 3. GP ve KII'nın ciroları²

Şirket	Dünya Çapında	Türkiye'de
KII		
GP		

240 Tablo 3'de temsil edilen GP cirosu, şirketin İpek Kağıt A.Ş.'deki hisseleri nedeniyle Türkiye'de ürettiği temizlik kağıdı ürünlerine ilişkin ciro rakamıdır. Temsil edilen KII cirosu ise, şirketin bütün faaliyetlerinden elde ettiği ciroyu temsil etmektedir. Şirketin 2004 yılında kağıt hamuru işinden elde ettiği ciro iseABD Doları'dır (.....TL).

Yukarıdaki tablolardan da görüldüğü gibi, KII'nın ve GP'nin ciroları toplamı 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen 25 trilyon TL eşliğini aşmaktadır.

250 Tarafların pazar payları açısından ise, temizlik kağıdı ürünleri pazarında KII'nın Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Dolayısıyla şirketin bu pazardaki payı sıfırdır. Öte yandan GP, İpek Kağıt'taki faaliyetleri vasıtasıyla pazarda önemli bir büyüklüğe sahiptir. GP'nin ve pazardaki en büyük üç rakibinin 2004 yılı pazar payları ve bu oranların üç yıl önceye göre artış ve azalışları aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 5

² TCMB'nin 15.12.2005 tarihli döviz alış kuruyla TL'ye çevrilmiştir.

Alt Pazar/Şirket	Toplam Pazar Büyüklüğü (Milyon Euro)	Pazar Payı (%)	+/- Son Üç Yıl	Satışlar (Milyon Euro)
Kağıt Mendil Ürünleri				
GP(İpek Kağıt)				
Viking				
Toprak				
Dentas				
Kağıt Masaüstü Ürünleri				
GP(İpek Kağıt)				
Viking				
Toprak				
Dentas				
Mutfak Havluları				
GP(İpek Kağıt)				
Viking				
Toprak				
Dentas				
Yüz İçin Mendiller				
GP(İpek Kağıt)				
Viking				
Toprak				
EKS				
Tuvalet Kağıdı				
GP(İpek Kağıt)				
Viking				
Toprak				
Dentas				

260 Görüldüğü gibi, temizlik kağıdı ürünleri pazarında ve alt dallarında GP (İpek Kağıt), Tebliğ'de öngörülen %25 pazar payı eşikini aşmaktadır. Pazar payı eşikleri açısından da KII-GP devralma işlemi, 1997/1 sayılı Tebliğ bakımından Rekabet Kurulu'ndan izin alması gereken bir işlemdir.

4054 sayılı Kanun'un "Birleşme ve Devralma"lara ilişkin 7. maddesine göre, *"Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır."*

Bu sebeple, KII ile GP arasındaki devralma işleminin Kanun'un 7. maddesi açısından hakim durum yaratıp yaratmadığı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirip güçlendirmedeği değerlendirilmiştir. KII'nın ilgili ürün pazarında faaliyetinin bulunmaması sebebiyle GP'nin pazardaki konumu ön plana çıkmaktadır. Mevcut durumda, GP ve Türkiye'deki rakiplerinin pazar payları incelendiğinde GP'nin (İpek Kağıt'ın) rakiplerine kıyasla çok daha büyük pazar paylarına sahip olduğu göze çarpmaktadır. Temizlik kağıtları pazarının alt dallarında GP (İpek Kağıt), en büyük 3 rakibinin pazar payları toplamından çok daha büyük payların sahibidir.

280 Pazar payı, hakim durumun tespitinde tek başına yeterli olmayan ancak diğer faktörlere göre her zaman öncelikli öneme sahip olan bir göstergedir. Çok yüksek pazar payı ise hakim durumun varlığına ilişkin çok güçlü bir emaredir. Belirli ve uzunca bir süre boyunca sabit bir şekilde seyreden pazar payları, genelde bir pazarda faaliyet gösteren firmaların o pazarda sahip oldukları pazar gücünün bir ifadesidir. Dolayısıyla uzunca bir süre yüksek bir pazar payını koruyabilmiş olan teşebbüsün hakim durumda olduğu veri kabul edilir.

290 Pazar payı ve pazardaki rakiplerin son üç yıl içindeki büyüme oranları açısından yapılacak bir değerlendirme sonucunda, GP'nin (İpek Kağıt) pazarda hakim durumda olduğu tespitine ulaşılmıştır. Ancak, KII'nın temizlik kağıtları pazarında herhangi bir faaliyeti bulunmaması sebebiyle devir işlemi yoğunlaşmayı artırıcı bir etki yaratmamaktadır. İşlem, GP'nin mevcut hisselerinin KII'a geçmesinden ibarettir.

300 Devralma işleminin rekabet açısından önem arz eden ve dikkate alınması gereken noktası, KII'nın kağıt hamuru pazarındaki faaliyetleri dolayısıyla bir alt pazar olan temizlik kağıtları pazarındaki rekabeti dikey olarak kısıtlama potansiyelidir. KII, tüketiciye yönelik ve EHKA ürünleri de dahil olmak üzere kağıt sektöründe hammadde sağlayıcısıdır. Bu bakımdan KII'nın Türkiye'ye ithalatı ve KII dışındaki kağıt hamuru temin kaynaklarının varlığı önem kazanmaktadır. Zira, temizlik kağıtları pazarında hakim durumda olan bir firmanın bu pazara hammadde sağlayan ve pazarda önemli paya sahip olan bir firma tarafından devralınması, alternatif temin kaynaklarının yeterli seviyede olmaması durumunda dikey olarak pazarı kapatma riski taşımaktadır.

310 KII'nın selüloz üretimi ile iştirak eden iştiraki Koch Cellulose'un İpek Kağıt A.Ş. dışında Türkiye'de bir çok kuruluşa satışı bulunmaktadır. Şirketin müşterileri arasında Alkim Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş., İpek Kağıt, Kombassan Konya Matbaa Basım Ambalaj, Mopak, Tezol Tütün Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Toprak Kağıt, kağıt ürünleri imalatçılarıdır. Bunlardan İpek Kağıt, Tezol Tütün Kağıt Sanayi A.Ş. ve Hayat Temizlik ve Sağlık Ürünleri A.Ş. temizlik kağıdı üreticileridir. Bunun gibi, Koch Cellulose dışında Türkiye'ye kağıt hamuru satışı yapan pek çok uluslararası firma bulunmaktadır. Pazarda, daha büyük paylara sahip uluslar arası şirketler bulunmaktadır. Pazar, oldukça rekabetçi bir yapı arz etmektedir. Bu sebeple, devralma işlemi ertesinde dikey açıdan da herhangi bir rekabet kısıtı oluşmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

I.SONUÇ

Düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Koch Industries Inc. ile Georgia Pacific Corporation arasında gerçekleşen devralma işleminin, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payları ve ciro büyüklükleri itibarıyla 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem olduğuna,
- 320 2. Georgia Pacific, İpek Kağıt A.Ş.'deki hisseleri vasıtasıyla ilgili pazarda hakim durumda bulunmakla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında rekabetin önemli ölçüde azalması sonucunu doğuracak bir devralma işlemi olmadığına,
- 330 3. Koch Industries'in Koch Cellulose aracılığıyla kağıt hamuru pazarındaki faaliyetleri dolayısıyla bir alt pazar olan temizlik kağıtları pazarında rekabeti dikey olarak kısıtlama potansiyeline sahip olduğu, buna karşın, Türkiye'ye kağıt hamuru ithal eden pek çok uluslararası firmanın bulunduğu, Koch Cellulose'un da Türkiye'de İpek Kağıt A.Ş. dışındaki pek çok temizlik kağıdı üreticisine satış yaptığı, bu sebeplerle pazarın dikey olarak da rekabetçi bir yapı arz ettiğine,

dolayısıyla bildirim konu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.